(Nro. 121.)

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 61. 29. Maia 1820.

Wiadomości kraiowe.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 18. Maia umieścił o dalszey podróży Nayiaśnieyszych Cesarstwa Ichmość do Pragi co następuie: Wiadomości nadeszłe o pobycie Cesarstwa Ichmość w Koeniggracu i dalszey Ich podróży donoszą, iż Cesarz Jegomość na d. 10. po Mszy świętey oglądał tameczne woysko, zwiedził dom Sądu karzącego, szpital woyskowy, seminaryium i gymnazyium; od młodzi gymnazyialney raczył łaskawie przyiąć ofiarowane sobie Poema. Po obiedzie udali się Cesarstwo Ichmość do Josephstadu, gdzie przy nayszczerszych oznakach radości mieszkańców, stanęli o godzinie 6, Cesarstwo Ichmość przepędzili w tem mieście dzień 11., obeyrzeli tameczne zakłady woyskowe, załogę i raczyli łaskawie oglądać przez dwa wieczory oświecenie miasta, podczas którego przy świetle pochodni muzyka i śpiewana pieśń: „Boże zachoway Cesarza Franciszka," szczególniey zaymowały obecnych. — Dnia 12. rano przybyli Cesarstwo Ichmość do Jungbunzlau, gdzie zwiedziwszy tameczne zakłady publiczne, dzisiay rano o godzinie 6 w dalszą udali się podróż do Pragi.

Jego Cesarska Mość naywyższem swoim listem gabinetowym z d. 3. Maia b. r. mieysce Vice-Kanclerza Nadwornego, pozostałe przez posunięcie Xięcia Kohary na Kanclerza Nadwornego Węgierskiego przy wspomnioney Kancellaryi, raczył nadadź dotychczasowemu Vice-Prezesowi przy C. K. powszechney Nadworney Kamerze, Hrabiemu Almazy Ignacemu, który iako nowo mianowany Królewsko Węgierski Nadworny Vice-Kanclerz., wykonał przysięgę na d. 12. Maia b. r. na posiedzeniu zgromadzoney rady, w gmachu Królewsko Węgierskiey Kancellaryi Nadworney.

Z Wiednia d. 15. Maia. — Dzisiay odbyły się Trzydzieste Obrady, zgromadzonych tu Pełnomocników Gabinetów Niemieckich, w gmachu C. K. tayney Kancellaryi Nadworney Stanu.

Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Prezydent przesłał na d. 27. Marca do obu Izb Kongresu poselstwo, w którem maiąc uwagę na to, że Rossyia, Francyia i Angliia przyrzekłszy swoie pośrednictwo względem zatwierdzenia traktatu o Florydy, iakoteż wystawiaiąc sobie obecne krytyczne położenie wewnątrz Hiszpanii, przekłada im odłożyć wszelkie środki względem Floryd, aż do następnego posiedzenia Amerykańskiego prawodawczego.

Z powodu smierci Kommodora Dekatur zaszłey na d. 22. Marca, Członek Izby Reprezentantów uczynił przełożenie w celu odroczenia posiedzenia, ażeby członki, które sobie życzą, mogły bydź obecnymi pogrzebowi Kommodora, i oprócz tego, by do końca posiedzeń nosiły żałobę na lewem ramieniu. Wniosek ten odrzucono „ponieważ Kommodor Decatar umarł sposobem obrażaiącym prawa Boskie i oyczyzny.

Dnia 4. Kwietnia przed południem spalił się zupełnie w Filadelfii wielki teatr. Sądzą, że złoczyńcy podłożyli ogień.

Ameryka Hiszpańska.

Gazeta Hamburgska zawiera z Angustury pod d. 3. Lutego co następuie: „Jenerał Boliwar opuścił miasto nasze przy końcu roku zeszłego i powrócił do woyska. Chociaż obecność iego w tey Stolicy trwała tylko kilka dni, sprawiła przecie wiele dobrego. Dawniey donosiliśmy iuż o zaszłem oddaleniu Arismendego, którego zastąpił na nowo Zea iako Vice-Prezydent. Wszystkie przedsiebrane przez pierwszego środki dowolne, które iedynie usprawiedliwiać mogły naglące potrzeby, zakazano, przywłaszczone monopoliia Rządu sprzedaży rumu, tabaki i t. d. zniesiono, i przedsięwzięto należyte kroki, ażeby na przyszłość

)(

nic podobnego nie zaszło. Dług Venezuelański przyięty został od Nowey Granady (*Cundinamarca*) a tak każdą obawę, że iuż więcey nic takiego nie zaydzie sama czynność zapewnia. Imie Columbii iest bardzo właściwe naszemu nowemu Państwu, albowiem nieśmiertelny Columbus naypierwey stąpił na część tey ziemi stałego lądu; kiedy słodkie wody Oronoku w iego wzniosłey wytryskuiące wyobraźni z gór ziemskiego raiu, stawiały się oney tak, iak toczące się przeciw niemu bałwany niebezpieczeństw życiu.

W Buenos-Ayres, ma bydź mianowany Don Juan Pedro de Aguirre tymczasowie Dyrektorem, dopóki się nie zbiorą Izby Deputowanych.

Hiszpaniia.

Stosownie do wydanych przepisów urzędownych, względem wyborów Deputowanych do Stanów (*Cortes*) podług ostatniego obliczenia ludności, posełaią teraz Prowincyie iednego Deputowanego z 70,000 mieszkańców, a to wedle następuiącey listy: Alava, z 67523 mieszkańców, 1 Deputowanego; Aragoniia, z 657376 mieszkańców, 9 Deputowanych; Asturyia, z 364238 mieszkańców, 5 Deputowanych; Avila, z 118061 mieszkańców, 2 Deputowanych; Burgos, z 470588 mieszkańców, 7 Deputowanych; Cataloniia, z 858818 mieszkańców, 12 Deputowanych; Cordoua, z 258224 mieszkańców, 4 Deputowanych; Cuenza, z 294290 mieszkańców, 4 Deputowanych; Estremadura, z 428493 mieszkańców, 6 Deputowanych; Galicyia z 1,142630 mieszkańców, 16 Deputowanych; Granada, z 692924 mieszkańców, 10 Deputowanych; Guadalaxara, z 121115 mieszkańców, 2 Deputowanych; Guipuzcoa, z 142491 mieszkańców, 1 Deputowanego; Jaen, z 206807 mieszkańców, 3 Deputowanych; Leonu, z 239812 mieszkańców, 3 Deputowanych; Madryd, z 229101 mieszkańców, 3 Deputowanych; Mancha, z 205548 mieszkańców, 3 Deputowanych; Navarra, 221728 mieszkańców, 3 Deputowanych; Palencyia, z 118064 mieszkańców, 2 Deputowanych; Salamanca, z 208988 mieszkańców, 3 Deputowanych; Segoviia, z 170235 mieszkańców, 2 Deputowanych; Sevilla z Ceutą, z 749223 mieszkańców, 11 Deputowanych; Sorria, z 198107 mieszkańców, 3 Deputowanych; Toledo, z 374867 mieszkańców, 5 Deputowanych; Toro z 97370 mieszkańców, 1 Deputowanego; Valencyia, z 825059 mieszkańców, 12 Deputowanych; Valladolida, z 187390 mieszkańców, 3 Deputowanych; Biskaia, z 111436 mieszkańców, 2 Deputowanych; Zamora, z 71401 mieszkańców, 1 Deputowanego; Wyspy: Mallorca, z 140699, Minorca, z 30990, Ibiza i Formentera z 15290, razem z 186979 mieszkańców, 3 Deputowanych; Kanaryyskie, z 173865 mieszkańców, 2 Deputowanych. W ogóle 149 Deputowanych, oprócz tych, którzy spodziewani są z Ameryki.

Z Ayamonte odebrano wiadomość, iż wysłany tamże batalion wierności poddał się i zaprzysiągł Konstytucyię razem z mieszkańcami. W Madrycie trudniono się wyborami. Miasto mianować ma 141 pierwszych wyborców, którzy wybierać znowu będą wyborców drugiego stopnia. Zgromadzenie Stanów (*Cortes*) oznaczone iest na dzień 9. Lipca.

Podług listów z Baionny miał się oddalić z Madrytu brat Królewski, Don Carlos.

Jenerał Freyre udał się do mieysca swego urodzenia miasta Carmona, gdzie przybył na d. 1. Kwietnia. Żołnierze i mieszkańcy, śpiewali na przekorę pod iego oknami pieśni patryiotyczne.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Na posiedzeniu Izby niższey z d. 2. t. m. Kanclerz Izby skarbowey zrobił wniosek względem ustalenia listy cywilney. W tey mierze przełożył on trzy rezolucyie następuiącey treści: 1) ażeby Jego Królewskiey Mości na opędzenie kosztów utrzymania domu, zaszczytu i godności Korony począwszy od śmierci zmarłego Króla uchwaloną została Summa dożywotnie z Anglii 850,000 funt. szterl. podobnież w tymsamem zamiarze i od tegoż czasu z Irlandyi 207,000 funt. szterl., 2) aby pomienione dochody naznaczone z funduszów ustalonych Wielkiey Brytanii i Irlandyi i z tychże wypłacone były, za to zaś 3) by różne dziedziczne dochody Korony, które stosownie do uchwał Parlamentu byłego Rządu, wpływały do owego ustalonego funduszu, temuż przeznaczone zostały. — Rozprawy w tym przedmiocie miały się rozpocząć dnia 5go.

Koronacyia odłożoną iest przynaymniey do roku dla oszczędzenia Ludowi kosztów, któreby do 80000 funt. szterl. wynosiły. Odrzucono teraz trzy proiekta: 1) rozwód, 2) koronacyią, 3) powiększenie listy cywilney.

Mowią, iż Król podczas ostatniego pobytu swoiego w Windsorze, w ukrytey szufladzie, do którey dał mu klucz Jenerał Taylor nalazł testament zmarłego swoiego oyca

Na Przylądku dobrey nadziei ma bydź założone obserwatoryium, podług tego iakie iest w Greenwich. Professor Tallows w Cambrigde mianowany iest astronomem na przylądku.

Okręt liniiowy Hawke, wybudowany iest podług naynowszego planu trzech pokładowy o 74 działach, mianowicie: trzydzieści osiem, 32 funtowych; trzydzieści, częścią 18, częścią 32 funtowych; sześć 18 a cztery 12 funtowych; osada składa się z 400 ludzi, bierze ciężaru 869 łasztow; wierzchni pokład ma 178 stóp, tram spodni okrętu 144 stop, naywiększa zaś szerokość iest 47 stop 6 caly, głębokość, rachuiąc od tramu spodniego do wierzchniego pokładu wynosi 21 stóp.

Francyia.

Żołnierz gwardyi korpusu brata Królewskiego Monsieur, otrzymał na d. 3. b. m. iak zwyczaynie o północy hasło w zamku Tuileryyskim, dla oddania go w koszarach straży przyboczney; szedł ón pieszo; przechodząc ulicę Bourbońską, napadnięty został od trzech łotrów wołaiących nań: „Jesteś z korpusu gwardyi brata Królewskiego Monsieur, nędzny Roialisto!“ P. Mouquart silny człowiek, wydarł się napadaiącym na niego, gdy ieden z nich cofnąwszy się kilka kroków w tył, strzelił. Wystrzał przeszył mu ramię, uderzył w rzemień strzelby a potem poprzecznie óbił się o piers. P. Mouquart upadł na ziemię i wołał pomocy, lecz odebrał drugi strzał, który dotknął go niéco w lewe ramię. Zabóycy przypadali, odebrali mu hasło i uciekli nie wziąwszy nic więcey. Skoro P. Mouquart dano pomoc, wołał nieustannie: „Wzięto mi hasło! spieszcie do zamku!“ Skoro o tem powzięto wiadomość w kilka minut odmieniono hasło. P. Mouquart iest mocno ranny, atoli nie śmiertelnie. Król uwiadomiony został natychmiast o tym wypadku.

W nocy z d. 7. na 8. niedaleko pałacu Tuileryyskiego popełniono nowe bezprawie, że zaś Policyia dosyć wcześnie o tym planie uwiadomioną była, schwytano sprawcę na uczynku. Monitor z d. 8. donosi o tem co następuie: W zeszłey nocy o godz. 1szey rano poymano człowieka pod iedną z arkad galeryi, dzielącey plac Karuzellu od ulicy Rivoli w chwili, kiedy kładł na ziemię faierwerk zawieraiący w sobie około funt prochu, i takowy podpalił albo chciał podpalić skręconym tiutionem (zygaro). Człowiek ten zaprowadzony został do Kommissarza Policyi tegoż wydziału i badany przez Prokuratora jeneralnego; w kieszeni naleziono u niego wiersze zawieraiące straszne groźby przeciwko Królowi i iego rodzinie.“

Gazeta Francyi z d. 8. donosi o owym wypadku bliższe szczegóły: „Gdy Prefekta Policyi, Hrabiego Anglés uwiadomiono, iż w tey nocy przedsięwziętą ma bydź explozyia blisko domu Xiężney Berry, iaka już przed kilkoma dniami zaszła, udał się tenże o godzinie 10tey wieczorem do pałacu Tuileryyskiego, do Marszałka Macdonalda pełniącego w ówczas służbę, przedsięwziąwszy pierwey wszystkie środki dla schwytania złoczyńcy na uczynku. W kwadrans po północy przyszedł człowiek cicho, pod arkadę *rue de l'Echelle* i położył tamże naboy działowy, napełniony funtem lub dwoma prochu; w chwili kiedy go palącem się zygarem chciał podpalić, Policyia wpadła nań i schwyciła go. Waleczni woinonicy gwardyi Królewskiey przybyli na pomoc. Wsciekłość ich doszła do naywyższego stopnia, w pierwszey chwili zamieszania, byliby się na samych rzucili Policyiantów. Gdy tęgo nędznika zaprowadzono do mieysca straży, wołał głosno: „Zginąłem!“ i padł bez zmyłów na ziemię; za przyyściem do przytomności był badany. Zowie ón się Gravier, był płatnikiem w 5 pułku ułanów, małego wzrostu, na twarzy zarosnięty; w kieszeni miał kilka odpisów strasznych pieśni, przeciwko rodzinie Królewskiey. Dzisiay rano na zeznanie Graviera aresztowano trzy osoby. Między tymi wymieniaią Konduktora poczty Boutona. Rozporządzenia poczynione przez Marszałka Macdonalda przyczyniły się skutecznie do poymania Graviera. Wątpiemy (kończy gazeta Francyi), by nam dowiedli liberaliści, że mniemanie, o którem te straszne nanauczaią wiersze iest mniemaniem osoby poiedyńczey; iako i zamach na życie w ulicy Bourbońskiey równie występkiem iednego człowieka. Dopóty będziemy takiego zdania, póki nas nie przekonaią iak wiele potrzeba poiedyńczych występków, ażeby przekonać się o istnieniu zbrodniczego związku; tymczasem niechay nam będzie wolno podziękować P. Prefektowi Policyi za iego starania. Możemy się spodziewać po iego gorliwości, iż ón niebawem wyśledzi poiedyńczych sprawców albo przynaymniey wypełniceli nocnych bezprawiow skrytego Rządu, który iednak różny iest od tego, o którym doniosł P. Madier de Montjau.

P. Lainé przed oddaleniem się Xięcia Decazes nie chciał przyiąc tytułu Hrabiego,

który ten Xiąże przed swoim oddaleniem dla niego miał wyiednać. Już dyploma było gotowe, kiedy P. Lainé, który pierwey nie chciał godności Para dowiedziawszy się o tem, napisał do Xięcia list w wyrażach dosadnych, wymawiaiąc się od przyięcia tego tytułu, mowiąc: „Iż nie pozwoli na pozbawienie siebie tytułu Lainé.

Statek naładowany 36000 flaszkami wina, przeznaczonemi dla Cesarza Rossyiskiego, o mało nie zatonął pod mostem w Tournelle.

Włochy.

Xiąże Trubeckoy, powracaiąc z Neapolu między Velletri i Genzano, napadnięty był od rozboyników, lecz podczas gdy pocztylijon popędzał konie uszedł szczęśliwie; atoli ubito wystrzałem dragoną z iego zasłony wraz z końmi. Kupy te rozboyników w kraiu Neapolitańskim ścigane mocno od ruchomych kolumn, udały się do Państwa Rzymskiego.

Zjednoczone Niderlany.

W Leodyium na d. 18. Kwietnia wieczorem między 7. i 8. godziną popełniono szkaradny występek w skaleczeniu kobiety. Dama napodnięta od trzech osób maiących na laskach ostre narzędzia, zranioną została dwa razy w udo a raz w rękę; dwie z tych ran są niebezpieczne.

Niemcy.

W Xięstwie Nassauskiem, brat znanego Lohninga iest ciągle w ścisłem więzieniu. Mówią, iż ma konsumpcyią.

W Goetindze odkryto taiemne zabiegi, Ucznie odkryli pomiędzy sobą członków znanego chłopcowstwa, maiących wiele pieniędzy, którzy nie powinniby mieć maiątków, a którzy odbieraią od innych pieniądze, daią podarunki uczniom, i ażeby pociągnąc do siebie młodzież przedsiebiorą kary godne środki.

Prussy.

W Wrocławiu wyszło obwieszczenie następuiące: „Królewsko-Pruski Rząd ogłasza: ponieważ podług doniesienia odebranego przez Xięcia Kanclerza Państwa, ku potrzebie byłym ćwiczeniom gimnastycznym po wielu mieyscach publicznych, tak w miastach iak i zamiastami znayduią się ieszcze teatra i inne urządzenia, które nie tylko, żę podaią nadzieię przywrocenia publicznych ćwiczeń gymnastycznych, ale nawet staią się powodem do niespokoyności: zatem Xiąże-Kanclerz Państwa rozporządzeniem swciem wydanem do Ministerstw, Duchownego, Oświecenia i Lekarskiego, tak iak Spraw wewnętrznych i Policyi zalecił, aby wspomnione teatra gymnastycznych ćwiczeń i sprzety dotych należące, w całem swoiem obwodzie bez różnicy, czyiem kolkolwiek bądź kosztem są wystawione iak nayprędzey zniesione zostały. Rozumieć się ma, iż materyały należec maią władzom lub prywatnym, którzy takowe czynili zakłady lub na koszta się składali. Wszystkie Władze obwiązane będą trzymać się iak nayścisley dla wykonania tego naywyższego rozporządzenia."

Kraków.

Z Krakowa d. 15. Maia. — Towarzystwo nauk z Uniwersytetem Krakowskim połączone, zachowuiąc w nayżywszey pamięci słodkie imie dobroczynnego Władysława Jagiełły, który w drugi dzień Zielonych Świątek Akademiią z miasta Kazimierza przeniósł, i w samey Stolicy Królestwa wspaniałym przybytkiem Muzy Polskie opatrzył, odbędzie w celu uwielbienia tak drogiey sercom Rodaków uroczystości, na dniu 22. b. m. publiczne posiedzenie.

Królestwo Polskie.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 20go Maia donosi: Gazety Warszawskie z d. 6. Maia zawieraią rozporządzenie, którem dokładnie oznaczono iest iak dalece doznawać będą korzyści towary sprowadzone na Jarmark Warszawski. Taż sama gazeta zawiera uwiadomienie, zwracaiące uwagę publiczności, na będącą w obiegu fałszywą monetą.

Gazety z Poznania donoszą: Podług wiadomości odebranych, Wielki Xiąże Konstantyn po rozwodzie ze swoią małżonką zaślubić ma Xiężniczkę Polską Radziwiłłownę; iednak dzieci z takiego związku spłodzone nie maią mieć prawa do następstwa Tronu Rossyyskiego.

Przestał żyć w dniu 3 miesiąca Maia Ignacy Tymowski, Senator Kasztelan Królestwa Polskiego w dobrach swych, w Obwodzie Piotrkowskim położonych.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.